

مطبعه و محل اداره :

جمال اوغلنده امنیت
مندوفی جوادونده
شکول یقوشنده
۲۵ نومبر

مجله تاریخی

سلکمه موافق آثار
جدیده مع الممنونه
قبول اولنور

درج ایله یین آثار اعاده اولنار

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، احوال و شئون اسلامیه و غیره بحث ایررد هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخہ سی ۵۹ یارہ در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسسی

قبرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ عروش فضلہ آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۰۵	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

یدنجی جلد

۱۲ شوال ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۲ ایلول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۱

ات یارچه سی بوزولورسه جسدك هپسی بوزولور ، اوات پارچه سی ده
قلبدر ، بیورمشلر . دیمك اولور كه قلب لر من اصلاح اولنورسه
مملكت مزده صلاح و فلاحی بولور ، نوقسه بزم ده حالمز خراب ، مملكت تمزك ده
عاقبتی پریشان اولور .

حضرت الله بزره مرحمت ایلسون .

آه قردشلر ، عزیز وطنمز عاقبت اعدا لر مزه میراث اوله جق ، بو
بویلا در . بزمه بوقلب ، بوقالب وار ایکن عاقبتمز پریشادر . بوش
بوشنه کندی میزی آلدانمایم ، آدم اولمق ایسترسهك ال برلکی ایله
چالشیم . بزم بعض زواللی خواجه لر من صوك سوز اولمق اوزره
جناب الله صاحبی کوندرسون دیرلر . بو ایسه جاهلان بر عجز اظهار
ایتمك دیمکدر .

الله محافظه ایتسون کوندرسون . مملکتك صاحبی بزم ، بشقه
صاحب کوندرسون . بلکه جناب الله بزمه مملکت تمزك صاحبی اولدی میزی
حسن ایده جك قدر بر طویغو احسان ایتسون ، خارجدن بشقه صاحب
کوندرسون . هیچ اولمزسه بویله دعا ادهم . بزم صاحب اوله مزسه ق
صاحب اوله جقلر جوق بولنور ، الله کوسترمسون .

عبدالرشید ابراهیم

انتحار

بویکرمنجی عصر مدنیتده عالم اسلام نه کی تجلیاته معروض قالیور .
ارباب تفکرجه خون آور بر منظره در . اسلامیتك بارقلر صاحبان
فیض علویسی ، بوکون بو عتشم آوروپا مدنیتنه اساس اولمشکن نه
غریب درکه بوکون بزم جاهلر ، آوروپا عالم ، بوکون بزم سفیلر ، آوروپا
مسعود ، بوکون بزم وحشی بزم ، آوروپا مدنی ، بوکون بزم سرسری بزم ،
آوروپا هنر دردر . قرطبه افکارنی احاطه ایدن آثار سابقه مرجمت
ایدلسون ، اسپانیاده اسلامیت نامه اودورده اساسکیر اعتلا اولان
علم و عرفان ، پیره نه سلسله سنک جنوبندن شماله ، آوروپا ایچلرینه
دوغرو آقماش ، انوار حقیقت ، فضائل و آثار اسلامیت آوروپایی
معکس انتباه ایتمهش اولسهیدی ، بوکونکی بومش مشع ، بومدبدب
مدنیت ، بوقلمهلی ، دمیولی حکومتلرک یزنده جهل و سفالت یلری
أسه جك ، دوره جقدی ا . بزم بوکا آغلامیورز ، بالعکس ممنون و
مسرور اولیورز . چونکه اسلامیت و اونی سرمایه و حتی مایه حیات
بیئلر بشریتدن نه علم و معرفت ، نه ذوق و سعادت ، هیچ ، هیچ بر
شی اسیرکه مزلر . او و اونلرک مجاهده سی بشریتك طریق حق و
حقیقته رجوعی ، انسال بی آدمک سعادت و سلامت دائمی در .
اسلاملق و اسلام لر ظلم و ظلمته ، جهل و دنائته ، فسق و سفالته
قاوشی ، نهوت ، یالکیز بولنره قارشى رفع لواى عصیان ایتشلر در .
شاشقین بشریتی راه حقه ، نور حقیقه دعوت و غرق ایتمك اساساً

استغفر الله استغفر الله استغفر الله تعالى من كل ذنب اذنبته عمدا او
خطاء سرا او علانية واتوب اليه من الذنب الذى اعلم ومن الذنب
الذى لا اعلم انك انت علام الغيوب .

یاربی پشیمان اولدق ، سن فضل و عنایتك ایله بزمه مرحمت ایله
بزم تقصیراتمزی عفو ایله حالمزی واستقبالمزی اصلاح ایله یارب ایدیهرك
كامل خلوص ایله ارحم الراحمین اولان جناب واجب الوجود غفار
الذنوبك مرحمتنه صفنام انشاء حییبی اولان محمد مصطفی صلی اعلیه
وسلم حرمتنه بزم تقصیراتمزی عفو ایدرده بزمی مرحمت صمدانیه سنه
مظهر ایلر ، امیدیه قردشلر یکدیگر لر مزه صاریلیم بودین مبین اسلام
عالی بر دیندر و جناب اللهك ده لطف و عنایتی بیوکدر . بزم بحق
دینمز تمسك ایدرده دینمزی هرامور مزده کندی مزه رهبر اتخا ایدرسهك
حضرت الله بزم معینمز اوله جقدر . (ان تنصر والله ينصرکم = سبز
الله اطاعت ایدرسه کر الله ده سزه نصرت ایدر .

ایشته بزم ایچون لازم اولان دینمز صارلمقدر . کندی کندی میزی
آلدانمایم و بشقه لرینه ده هیچ آلدانمایم . تجربه لر میدانده ، اسلامیتك
اك قوى و اك على زمانى مسلمانلرک اك متدین اولدقلری
زمانلر ایدر .

اسلامیت ترقی و تعالی یه خادمدر . هرکیم میدانه چیقارده دین
اسلام ترقی یه ماندر دیرسه اثبات ایتسون کورهم ، تاریخ میدانده ،
میزان میدانده ، اعمال میدانده

دیانتدن اوزاق دوشدکجه پریشان اولیورز . خرسه تیئلر دخی
دیانتنه حرمت ایدنلره اعتبار ایدر . دینه حرمت ایتیمان بودنیاده جزاسنی
بولور و بولمشلر در .

بزم رأس کارده بولنلر من دخی عین الیقین بیلیرکه بو دولت
دین ایله قائم اولور ، رجال دولت دیانتدن اوزاقلاشدقجه عثمانلی
ایمپراطورلنی ایله بلغار قرالنی آراسنده بیوک بر فرق تصور اولنه من
بلکه ده بر قره طاغ قدر حیثتمز قالماز .

شو حالده بزم ایچون نجات شبهه سز دینه صارلمقدر در .
جناب مولی بودین مبین اسلامك حامیسی و حافظ حقیقی سیدر .
انشاء الله قلب لر منی اصلاح ایدرسهك مملکت میزی دخی تخلیص ایده جکم مزده
شبهه یوقدر .

قلب بیوک شیدر .

« ان فی الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله واذا فسدت
فسد الجسد كله الا وهی القلب » صدق رسول الله .

ایشته اوصادق المصدوق حضرت فخر الکائنات علیه اکمل التحیات
افند من بیورمشدر که انسانلرک وجودنده اوفاجق رمضغه ، ات پارچه سی
وار ، ایشته شو مضغه طوغریلورسه جسدك هپسی طوغریلور ، او

انسان قانی ، انسانی قلبی طاشیانلرک ، نطق ایله ممتاز اولان هرکسک بونینه بورجدر . بو او یله علوی ونورانی بر مجاهدۀ اجتماعی درکه بونک نتیجه سی بشرک تنوری ، بشرک تعالی ، بشرک سعادت ، بشرک ظفر و غلبه سی در . فقط بوکونکی مدنیک ادعاسنده بولونان بوکون آثار مدنییه مالک اولان انسانلر ، بزدن ، نهوت ، اسلاملردن نهون علم و عرفانی ، سعادت و سامانی ، آثار ترقی و کالی دریغ ایدیورلر . یالکنز بونک حکمتی غیر معلومدر ! بوکون مدنیت طرفدارانی ، مدنی انسانلر « باتسین اسلاملق .. قهر اولسون اسلاملر ! » دییور باغرییورلر . فقط عالم اسلام اولنرک رهبری ، اسلاملرده همجنسلر- یدر . رهبر کالاتی تحقیر ایدن ، همجنسنه لعنت اوقویان آغزلره آرتق نه تمیز بولملی ، بیله مم !

نهوت ، پک طبیعی برشیدر : او بو یوک و مظنطن مرا کز مدنییه ده یاشایانلرک پای سعادت و سریر اذواقه دوکوله جنک صاری طور بهار . البته بیچاره لرک ، خواب غفلتده یاتانلرک صر تشدن ، اللرندن ، لقه لرندن جبراً و قهر آ چالنه جق ... بوعلنی سرقت و جنایتی بوتون جهان مدنیت تشجیع ایدرکن ، آلفیشلارکن بز زوالیلرده دنیایی فریادلره ، فغانلره غرق ایدیورلر . فقط بزم سسلرمز بوغوقدر ، ایشیدلر . حق و انصاف ایسه نیجه قوت ایچنده ازیلمکده ، محسو اولمقده در .

فاس .. بو آفریقانک شمال ساحلارینی اوین قانی ، فجیعه نما اسلام حکومتی ، آوروپانک معظم مدنیت و مرحمت طرفدارانک کف حدید بی آماننده دکلی درکه حفرۀ انقراض و تقسیه اوغرایور . فقط ای مدنیت و معرفت بشریه نک ذی کال قاتلری ، اوراده بر برینه صوقدینکیز ، ینه تحریکات سخیفه کیزله یکدیگرینه قارداش ایکن دشمن ایتدیککنز عرب اولادلرینک قانی ایچمه کله می ، صوک سعادت ، صوک لقمه سفالتی چالهرق مسرور و مفتخر اولمقده می واک صوکره بر آووج پارچه سی قدر قالان او اوافاق مملکتی ده زیر پای حاکمیتکیزه صوقلمقده می مسمود و مفتخر اوله جقسکنز ؟ یا اورانک سکانی ، یا اورانک حاکمیتی ، یا اورانک حیاتی نه اوله جق .. هیچ ، او یله می ؟ ! ..

فقط ، خاییر ، قباححت سزده دکلدر . دین وقان قارداشی بوغرق ایچون سلاح عصیانۀ صاریلان ، فاسی بر جلاد خانۀ وحشت حالنه قویان ، اللهک هر کوننده مطلق مملکتک بر نقطه سنده صاعقه آور براختلال چیقاران غافل اسلاملر .. سزک ، نزهیه کیتکم ایسته دیکیزی آکلامق ایسترم . کرداب فلاکت هرکون بر بشقه رنک و شکله یوارلاقمقده اولان عالم اسلام فاسک بوسقوط آنیسندن ده می عبرت آلمایه جق ؟ لکن بوچیلغینلغک صوکی .. زمرابه قنادر ! حذر .

فاس وعالم اسلام حقنده کی تأثرات فکریه می و انفعالات روحیه می

بو یله سله سرپه شو صحائف ماتم اوزرینه دوکدکن صوکر اسوزیمی ، کریه می صرف یمن و عربستان اقوام و قبائل اسلامیهنه تخصیص ایدیورم . اول امرده اولره شویله خطاب ایتکم ایسترم : آی ، بشریتک رهبر حق و عدالتی اولان قرآن کریمی طانیان اقوام و قبائل عرب ... ترکستان ، بخارا ، خیوه ، افغان ، تونس و جزایرک نزهیه منتقل اولدوغنی بیلورمیسکنز ؟ ایرانک ، فاسک عقبۀ انقراضه کلدیکنی دوشونیورمیسکنز ؟

بیلورسه کنز ، دوشونه بیلورسه کنز بو یکدیگریکنز علیهنده کی قتال ، حکومت مستقله کنزه قارشی ایتدیککنز عصیان نه در ؟ بر مقصدکنز وارسه ، او مقصده وصول ایچون الکزده کی ساحی کندی قلیکنزه صاپلامقده نه معنی واردر ؟ .. بو کون دنیا یوزنده اسلاملق نامنه مستقل بر حکومت قالدیسه اوده دولت عثمانیه در . او دولتی اندراس وانهزامه سوق ایده جک هر درلو وسائط اختلاویه ی قوللانیرسه ق ... نه قازانه جفز ؟ عائله مز . دولت عثمانیه نک بر جزئی ، خزینۀ عثمانیه بزم قاصه مز ، حکومت صندالیه سی ، بزم سریر استقلالز ، حیات حکومت بزم حیاتمز دکلی در ؟ .. استقلال عثمانی علیهنه حرکتز ینه کندی عائله مزه ، کندی حیاتمزه ، کندی یورد مزه ، کندی مال مزه تعرض و خیانت دکلده نه در ؟ انسان کندی اونی کندی آلیله ییقارمی .. انسان اولادلرینی ینه کندی بیجاغیله بوغازلرمی .. انسان کندی عائله سنی ینه کندی غیرتیله داغیدیر ، محو ایدرمی .. حاصلی انسان کنندی سنی کوز کوره جهنمه آتارمی ؟

نهوت ، سزک حرکتکنز بویله در . بوکا سز ایستر جنت ، ایستر غفلت ، ایستر حماقت نامی ویریکنز ! هیچ انسان جانی ، هیچ انسان عجنون ، هیچ انسان غافل ، هیچ انسان احق اولمقی دیلرمی ؟ دیله مزسه ، سزه دییورم که ، بو طریق سقیم ناهمواردن رجعت ، رجعت ایدیکنز . سزک و بزم استقبالز آرتق یالکنز بر نقطه یه مملق قالمشدر ، سز و بز یالکنز بر نقطه یه خلاصه استناد ایده بیلیرز ، اوده : مکنت عثمانیه در .

مکنت عثمانیه اختلال و افتراق ایله دکل ، اتحاد ایله حاصل اولور . بز متحد دکلز ، بز اختلاف و اختلال ایچنده یاشایورلر . او یله ایسه بزم عاقبت مزده قنادر .

اسپانیا مندرس اولدی .. نهون ؟ افتراق و اختلالدن . ترکستان کوجش ... نیچون ؟ اختلال اولدوغنی ایچون . ایران سقوط ایدیور . سبی ؟ اختلال . فاس باجقارنی صالایور .. اسباب ؟ اختلال .

اختلاف و اختلال ... آم ، آی ایکی اورد بی آمان ! و سن اختلاف و اختلالی تولید ایدن آی ظلمت جهالت ! بیلمم که نه سویلیه می ، آرتق یتر ... بز ، اسلاملر و سز ، آی اختلال و

حالی نصیب ایتمه‌ین نظام عالم اوکنده ، مقدرات اوکنده میرلدا ایتمه‌لم .
فیرطنه‌لر ، قارائلق افکار آراسنده ، هر آن قایالرہ چاریمق تهلکهلری
موجودکن بیله ، — بتون امیدسنزلکله رغماً — ینہ المزدن
دومنی ، کورکلری بر اقایالم ..

دائماً امید سلامت .. اک بیوک تشوشاتی : حکمت و حقیقت ؛
اک مدھش مهالکی : شجاعت و ثبات ازاله ایدر ؛ سله طوفان
آرقه‌سنده بر معجزه خیرکار نمایان اوله‌بیلیر . وطن محو اولسه‌بیله ،
خرابه‌زار وطن آلتده‌قالسه‌ق بیله ، اونی قورتارمق ایچون‌هیج‌بر
فداکارلقدن چکنمه‌یشمز بزه اک شرفلی تسلی در .

شیمدی ، احتمال ، — هم حب وطندن ، حریتدن ، بر قاج
کشینک کوکلنده قالار فضیلتدن بحث ایدلسین ، همده هر حرکت
بونک عکسی ظهور ایتسین : خیانتلر ، عدالتسنزلکله ، باشمز
مصیبتلر یاغدی‌ران اخلاقسنزلقلر یول آلسین ، نه فائده ! —
دیه‌جکسک .

أوت ، طوغرو ، فقط ، دوشونکه : انسانلر فلاکت سعادتن
زیاده متحملدرلر .. بز ، بولندیغمز یرده محافظه وجدان ایدلم ، اک
اوافق موفقیتدن سرمست اوله‌رق حیثیتیزی اونوتمایلم .. اگر
اعتقاد ایتدیکمز قوانین اخلاقیه‌دن ، قوانین دینیه‌دن فک استناد
ایدرسه‌ک سعادتلرمن ، شبهه‌سنز ، تزلزله اوغرار ، یوقسه‌بزی بر
دور حضوره آتلاته‌جق فلاکتلردن نیچون احتراز ایلیلم !

هر عنصر بو طور اغشک اولادی ، بو طور اقدہ طوغمش ،
بو طور اقدہ اوله‌جک .. بزدن ضعیف اولانلرک حق حیاته حرمت
ایتیه‌جک اولورسه‌ق یکی خطالره دوشرز .. مغرور و نخوتگیر
حرص جاهی آتالم .. دون اسارتدن قورتاردقلرمزی ، بوکون
کندیغمز اسیر ایتیه‌لم .. اونلر ، هایدی بزم کبرمه‌سن چیقارماسینلر ؛
فقط بزم حرصمز اونلریده حریص ایدر ، هپسینی دشمن ایدر ،
عدالتسنزلکمز دوزر دولاشیر بزه اجرای عدالت ایلر . کوزلرمزی
آچهرق تصحیح اخلاق ایدہ‌جک یرده مرحمتسنز طاوورانیر ؛
عظمتیزی ، مملکتک حشمت تاریخیه‌سنی طاشیان خلقی جبر و شدتله
آزمکه قالدیشیرسه‌ق : قیریلاز قوللر ، ردن بر ، بزی فیرلاتیر ..
کندیغیزی اهالی‌یه قارشنی دکل ، اهالی‌یی باشقه ملتله قارشنی مظفر
ایدلم .. قیلرمرزده کین ، حيله ، انتقام ، ریا ، اقبال پرستی حسلری
بولوندقچه ، کنیدی کندیغیزک دشمنی بز ..

بعضاً دوشونیورم : بزی شوقناقلردن کیم خلاص ایدہ‌جک؟ —
دیورم . یالکمز بر کله ، قارشیمده ، لایتغیر بر هیکل نورانی شکلنده
یوکسه‌لیور : دین .. کوزلرمز باغلی اولسه‌بیله ، المزدن
طوتان بو حقیقت بزی اوچوروملردن کچیرر ، ایچمزمده کی
اویوشمش روحلری صارصار ، قالدیرر ... آرتق هرکس ، سعادت

اختلافیوران یتر ... چونکه محو اولیورز . بو فیرادلری کوش
اعتبارہ آله‌جق ، بو ایکله‌ین قلبی دیکلیوبده عبرت آله‌بیله‌جک بر
اسلام قافاسی ، بر اسلام وجدانی یوقی ؟ یوقی .. ایواہ ، محو و
اضمحلالمز مقرر و محقق ، اوله‌ایسه بوندن خلاص اوله‌نک چاره‌یی
یوقدر .

بر زمانلر عرب قیصر اقلرینه مظفرانه بینان جوانمرد اسلاملر ،
اک‌صوکر مغلوب و اسیر اوله‌جق اوله‌می ؟ .. یا ، دین مبین اسلامک
سزه امانت ایتدیکمی مدینه‌یی و مکه‌یی .. اوکبه معظمه‌یی ده‌می تسلیم
و تقدیم ایدہ‌جکسکمز ؟ یازیق ! ینده ، کویا خلافت و عربلق نامه
قالدیردیغکمز قانلی ، فاجع عصیان بایراقلرینک اوچنده « اضمحلال
اسلام » لوحه ماتمکیرانه‌سنک یازیلی اولدیغدن غافل اولمق .. ایشته
اک مدھش جنایتکمز بوراده یازیلیدر . یمن اختلالی .. امین اولمی
درکه نه امامه ، نده سید ادریسه بر علم و تحت استقلال قازاندیرمه‌ماز .
یا .. ایشته بو یانک صوکی دهاشدر . چونکه خلافت عربیه نامه
عثمانی اردوسنک سینہ جلادته آتیلان قورشونلر ، بالعکس تاج
خلافتی پارچالامقده ، یالکمز پارچالامقده دکل ، عالم اسلامی کسکین
بر اوچورومدن آشاغی یوارلامقده‌در . او اوچوروم که آدی :
اندراسدر ! حذر !

صنعا

عزیز عونی

مملکتی قورتارمق ایچون [۱]

— ۱ —

قاردشم ، عاقبت وطنی دوشونورکن ، صاقین نومید اولما ..
حایه‌الهیہ ، بزدن اپی آدملری بر آزدها اکسک ایتیه‌جک .
خلق — ظن ایتیمکه — عقل و حکمتی چیکنه‌یه‌جک قدر فساد
اخلاقه دوشمش اولسون ؛ روح ملتی یوقلارسه‌ک ، اجدادمزک
نشانه علویتنی اونده ینہ بوله‌جق ، و کوزلریکک اوکنه یکی قهرمان ،
معظم خیاللر ، وبولره لایق مسعود بر دولت کتیره‌جکسک ..

بر طرفدن خارجک متادی تعرضاتی قارشیمده پک متأثر ، پک
مضطرب اولویورز ؛ اسارت زنجیرلری صانکه قولالرمزده جینلیور ؛
فقط یورولمایلم ، کندیغمز بیوک تسلیملر بولالم ؛ اندیشه‌لرمزه ،
کدرلرمزه اشتراک ایدہ‌جک قیلر آریالم ؛ بو قیلر ، امین اولکه ،
مملکتی قورتاریر ..

بلکه ، ایکیمزده ، ده‌با بختیار زمانلرده دنیایه کله بیلیردک :
طالبه‌سنز دکزلرده ، مائی سهارک زیر صافنده ، لطیف روزگارلرک
بوسه نوازشیله آلدانه‌رق ، ساحله یاقلاشمق ایستردک ؛ لکن بزه بو
[۱] یونان قدیم فیله‌زوفلردن «فوسبون» ک سیاسیانه ، اخلاقی‌بیننده‌کی
مناسبتہ دائر مصاحباندن اقتباس اولمشدر .